

Informează-te doar din surse verificate și sigure!

C**VID-19**

**ESTIMAREA RISCULUI DE DECES PRIN BOALA COVID-19
LA PERSOANELE INFECTATE CU HIV: PRIORITATEA
ACESTORA PENTRU VACCINARE ÎMPOTRIVA SARS-COV-2.**

ESTIMAREA RISCULUI DE DECES PRIN BOALA COVID-19 LA PERSOANELE INFECTATE CU HIV: PRIORITATEA ACESTORA PENTRU VACCINARE ÎMPOTRIVA SARS-COV-2.

Acest material apare în cadrul Proiectului "Asigurarea informării corecte și combaterea dezinformării în pandemia COVID-19", implementat de Centrul pentru Politici și Analize în Sănătate (Centrul PAS) cu suportul financiar al Fundației Soros-Moldova/Departamentul Sănătate Publică. Informațiile prezentate în acest material nu sunt împărtășite neapărat de Fundația Soros-Moldova.

Estimarea riscului de deces prin boala COVID-19 la persoanele infectate cu HIV: prioritatea acestora pentru vaccinare împotriva Sars-Cov-2.

Un studiu populațional de scară largă, publicat în revista THE LANCET de către Prof Krishnan Bhaskaran, PhD, Christopher T Rentsch, PhD, Brian MacKenna, MPharm, Anna Schultze, PhD, Amir Mehrkar, MBBChir, Chris J Bates, PhD et al. și intitulat "HIV infection and COVID-19 death: a population-based cohort analysis of UK primary care data and linked national death registrations within the OpenSAFELY platform", a investigat asupra riscului de mortalitate prin boala COVID-19 la persoanele infectate cu HIV din Marea Britanie.¹

Pandemia COVID-19 a afectat și continuă să afecteze populația și toate sferele vieții la nivel global. O serie de grupuri și categorii sociale se expun adeseori unor riscuri adiționale, pe lângă factorii socioeconomi și geografici. Este evidentă necesitatea implementării unor politici de protecție și de susținere a acestor persoane. Însă, în contextul evoluției continue și al particularităților caracteristice virusului SARS-CoV-2, este dificilă identificarea rapidă și implementarea oportună a politicilor și măsurilor necesare pentru protecția populației aflate la risc.

Rezultate

Cercetarea datelor populaționale disponibile pe platforma OpenSAFELY în Marea Britanie denotă despre faptul că persoanele infectate cu HIV se expun unui risc dublu de mortalitate prin boala COVID-19 comparativ cu persoanele fără HIV (după ajustarea rezultatelor la caracteristicile demografice și la factorii asociați stilului de viață). Mortalitatea cumulativă absolută definită de COVID-19 este relativ mică - mai puțin de 0,1% dintre persoanele cu HIV au decedat din cauza acestei infecții în timpul perioadei de investigare, evidență care reflectă și un profil de vârstă mai tânăr caracteristic acestei categorii. O asociere clară între HIV și mortalitatea COVID-19 s-a atestat în rândul persoanelor de etnie africană, care au un risc de mortalitate COVID-19 de 4,3 ori mai mare decât populația de ansamblu.

La moment sunt publicate puține date cu referire la acest aspect epidemiologic, dar rezultate similare au fost raportate și de un alt studiu populațional de scară largă întreprins în Africa de Sud, investigație care a operat cu date colectate de la 3.5 milioane de persoane,² printre care raportul de risc ajustat a fost de 2,14% în comparație cu 2,3% deduse în studiul din Marea Britanie. De consemnat faptul că riscul asociat a fost similar cu cel atestat în Marea Britanie, unde tratamentele antiretrovirale și cele de supresie virală sunt mult mai avansate decât în Africa de Sud; această asociere este susținută și de rezultatele analizelor stratificate din Africa de Sud, unde un risc de mortalitate COVID-19 de >2 s-a observat inclusiv la pacienții care au avut o prescripție recentă pentru tratament antiretroviral și o încărcătură virală măsurând mai puțin de 1000 per ml, studiul nu a inclus, însă, factori de ajustare la statutul socioeconomic și a avut informații limitate despre comorbidități. Datele preliminare de la mici studii de cohortă din alte țări includ o proporție mare de pacienți care suferă de boli cronice.^{3, 4, 5} Într-un studiu de cohortă efectuat la Madrid (Spania) s-a observat, că dintre 51 de pacienți suferind de HIV care au fost diagnosticați ca fiind infectați cu boala COVID-19, 28 (55%) au necesitat spitalizare,

¹ [https://www.thelancet.com/journals/lanhiv/article/PIIS2352-3018\(20\)30305-2/fulltext#%20](https://www.thelancet.com/journals/lanhiv/article/PIIS2352-3018(20)30305-2/fulltext#%20)

² Vizcarra P Pérez-Elías MJ Quereda C et al. Description of COVID-19 in HIV-infected individuals: a single-centre, prospective cohort. *Lancet HIV*. 2020; 7: e554-e564

³ Blanco JL Ambrosioni J Garcia F et al. COVID-19 in patients with HIV: clinical case series. *Lancet HIV*. 2020; 7: e314-e316

⁴ Childs K Post FA Norcross C et al. Hospitalized patients with COVID-19 and human immunodeficiency virus: a case series. *Clin Infect Dis*. 2020; 71: 2021-2022

⁵ Shalev N Scherer M LaSota ED et al. Clinical characteristics and outcomes in people living with human immunodeficiency virus hospitalized for coronavirus disease 2019. *Clin Infect Dis*. 2020; (published online May 30.) <https://doi.org/10.1093/cid/ciaa635>

iar 13 (25%) au făcut forme severe ale bolii COVID-19. De altfel, rata de mortalitate prin COVID-19 la persoanele infectate cu HIV din acest studiu a fost aproape dublă în comparație cu persoanele de vârste similare din populația generală.⁶ Asocierile între HIV și consecințele nefaste ale bolii COVID-19 par să fie mai atenuate printre pacienții spitalizați ca urmare a infectării cu boala COVID-19. Și în Africa de Sud rata de mortalitate este mai redusă - cu până la 1,45 ori - dacă se iau în considerare doar pacienții spitalizați.⁷ Datele preliminare din Marea Britanie par să confirme o asociere similară.⁸ O altă analiză, efectuată asupra pacienților spitalizați la New York, nu a găsit nici o diferență între consecințele negative legate de boala COVID-19 la persoanele infectate cu HIV și cele neinfectate.⁹ Însă orice influență pe care HIV o poate avea asupra creșterii riscului de infectare sau de dezvoltare a unei forme severe de boală COVID-19 depinde în mod principal de restricționarea datelor studiilor la persoanele spitalizate care deja erau infectate cu SARS-CoV-2 și care deja se prezentau cu o formă gravă a bolii în perioada includerii în studiu.¹⁰

Asocierea cu o rată de mortalitate COVID-19 mai ridicată la persoanele infectate cu HIV de etnie africană nu a fost descrisă anterior. În trecut s-a observat un risc general de mortalitate COVID-19 mai mare printre persoanele de etnie africană și minoritățile etnice (*BAME*) în comparație cu populația albă din Marea Britanie,¹¹ un studiu sistematic sugerând faptul că persoanele din grupul de minorități *BAME* (etnie africană, asiatică și alte minorități) au un risc important de infectare cu boala COVID-19 și finalități evolutive mai grave ale bolii.¹² Infecția HIV ar putea exacerba în mod plauzibil și rata de infectare, și rezultatele clinice, însă nu este încă posibilă o racordare cu datele curente. Persoanele *BAME* au de asemenea un risc sporit de a dezvolta mai multe efecte negative de pe urma infecției HIV și de a suferi o recurență virală.¹³ Descifrarea cauzelor acestei asocieri disproporționat de mari între HIV și mortalitatea COVID-19 prezente în acest grup de populație trebuie să devină o prioritate în cazul în care se urmărește dezvoltarea unor politici eficiente pentru a anula sau reduce aceste riscuri.

Studiul analizat a luat în calcul caracteristicile demografice, factorii asociați stilului de viață, așa precum indicele de masă corporală, fumatul și comorbiditățile relevante, însă numărul relativ mic de morți printre persoanele infectate cu HIV reflectă o situație predominantă în grupurile de vârstă tânără, fapt care limitează concluziile definitive despre rolul comorbidităților și impactul pe care îl poate avea HIV de-a lungul timpului. Astfel, persoanele infectate cu HIV, dar fără comorbidități, nu au prezentat o creștere a riscului de mortalitate COVID-19, însă datorită insuficienței de date interacțiunea acestor factori rămâne nesemnificativă. S-a observat de asemenea o asociere mai pronunțată între HIV și mortalitatea COVID-19 la începutul pandemiei. Dacă această observație va fi

⁶ Vizcarra P Pérez-Eliás MJ Quereda C et al. Description of COVID-19 in HIV-infected individuals: a single-centre, prospective cohort. *Lancet HIV*. 2020; 7: e554-e564

⁷ Boulle A Davies M-A Hussey H et al. Risk factors for COVID-19 death in a population cohort study from the Western Cape Province, South Africa. *Clin Infect Dis*. 2020; (published online Aug 29.) <https://doi.org/10.1093/cid/ciaa1198>

⁸ Geretti AM Stockdale A Kelly S et al. Outcomes of COVID-19 related hospitalisation among people with HIV in the ISARIC WHO Clinical Characterisation Protocol (UK): a prospective observational study. *Clin Infect Dis*. 2020; (published online Oct 23.) <https://doi.org/10.1093/cid/ciaa1605>

⁹ Sigel K Swartz T Golden E et al. Covid-19 and people with HIV infection: outcomes for hospitalized patients in New York City. *Clin Infect Dis*. 2020; (published online June 28.) <https://doi.org/10.1093/cid/ciaa880>

¹⁰ Griffith G Morris TT Tudball M et al. Collider bias undermines our understanding of COVID-19 disease risk and severity. *Nat Commun*. 2020; 115749

¹¹ Williamson EJ Walker AJ Bhaskaran K et al. OpenSAFELY: factors associated with COVID-19 death in 17 million patients. *Nature*. 2020; 584: 430-436

¹² Pan D Sze S Minhas JS et al. The impact of ethnicity on clinical outcomes in COVID-19: a systematic review. *EclinicalMedicine*. 2020; 23100404

¹³ O'Connor J Smith C Lampe FC et al. Durability of viral suppression with first-line antiretroviral therapy in patients with HIV in the UK: an observational cohort study. *Lancet HIV*. 2017; 4: e295-e302

confirmată, riscul de infectare ar fi putut fi mai accentuat înaintea implementării regulilor de distanțare socială. Analiza indicatorilor de pre-mortalitate pentru cazurile severe, ca de exemplu spitalizarea, ar putea clarifica aceste observații, însă datele spitalicești despre persoanele infectate cu HIV nu sunt disponibile, aceste informații fiind considerate extrem de sensibile în sistemul medical britanic, iar transferul acestora este considerat ilegal.¹⁴

Din motive similare nu au fost incluse datele despre terapiile antiretrovirale folosite curent, cele de supresie virală, despre numărul absolut de celule CD4 sau alte date care definesc boala SIDA, curențe care fac imposibilă stratificarea rezultatelor și stabilirea măsurii în care riscul a fost mai important la persoanele din grupurile de minorități cu HIV tratat și controlat deficient. În Marea Britanie infecția HIV este de obicei tratată și vegheată în clinici specializate, însă legile stricte despre partajarea codurilor și datelor asociate cu boala HIV limitează posibilitatea utilizării acestora în studii. Acest aspect nu a afectat în mod substanțial utilitatea rezultatelor curente, dat fiind faptul că 94% din persoanele diagnosticate cu HIV în Marea Britanie sunt tratate cu antiretrovirale și au în mod general o bună supresie virală (97% din persoanele tratate având o încărcătură virală nedetectabilă).¹⁵ Asocierea între HIV și mortalitatea COVID-19 este puțin probabil determinată per ansamblu de către acele 6% de populație HIV infectată care "nu sunt tratate" sau de persoane infectate a căror încărcătură virală este detectabilă. În schimb, dacă toate decesele raportate ar face parte din acest grup, atunci rata de infectare și de mortalitate COVID-19 ar fi de peste 1,5% în comparație cu mai puțin de 0,01% în populația generală.

Rezultatele studiului sugerează faptul că **persoanele infectate cu HIV reprezintă un grup cu risc sporit de mortalitate prin COVID-19**, situație care impune necesitatea implementării unor politici speciale pentru acest grup de populație. **Persoanele infectate cu HIV ar trebui să beneficieze de o prioritate în momentul în care începe procesul de vaccinare împotriva SARS-CoV-2.** Rezultatele studiului indică de asemenea și implicații la nivel global. Calitatea tratamentelor antiretrovirale și de supresie virală utilizate în Marea Britanie este de nivel elevat, în timp ce prevalența HIV este relativ scăzută în termeni globali;¹⁶ impactul virusului HIV asupra progresiei pandemiei în alte țări și regiuni trebuie urmărit și analizat cu atenție. Studiile viitoare trebuie să se concentreze pe delimitarea factorilor care cresc mortalitatea prin COVID-19 în rândul persoanelor infectate cu HIV, urmărind inclusiv rolul etniei acestora. Deși există un evident interes particular de a separa modul în care statutul de infectat HIV afectează riscul de infectare cu SARS-CoV-2, comparațiile cu progresiunea cazurilor severe de boală și morțile în rândul celor deja infectați cu COVID-19 sunt încă o sarcină dificilă. Testările pentru infectarea cu SARS-CoV-2 sunt concentrate asupra persoanelor cu riscuri ridicate sau a persoanelor cu simptome evidente, cei asimptomatici sau cu simptome ușoare nefiind testați. Dacă, însă, s-ar întreprinde testări în masă la nivelul întregii populații, un studiu cu acest subiect ar fi mult mai simplu. Monitorizarea rolului HIV în evoluția infectărilor cu boala COVID-19 trebuie studiat în mai multe regiuni, pe măsură ce pandemia este în progresiune.

¹⁴ NHS Improvement National cost collection 2019. Technical update: sensitive/legally restricted data. NHS Improvement, 2019 https://improvement.nhs.uk/documents/5259/2019_Technical_Update_FINAL.pdf

¹⁵ Public Health England HIV in the UK: towards zero HIV transmission by 2030, 2019 report. Public Health England, 2019 <https://www.gov.uk/government/publications/hiv-in-the-united-kingdom> Date accessed: July 20, 2020

¹⁶ Public Health England HIV in the UK: towards zero HIV transmission by 2030, 2019 report. Public Health England, 2019 <https://www.gov.uk/government/publications/hiv-in-the-united-kingdom> Date accessed: July 20, 2020

